Finanční gramotnost dětí klesá, loni testy za žáky často řešila AI. Soutěž Finanční gramotnost, proto letos radikálně mění pravidla a čeká rekordní zájem

Praha, 8. října 2026 – Zářijová zpráva České školní inspekce (ČŠI) přinesla varovné zjištění: úroveň finanční gramotnosti českých žáků znatelně klesá. Do vzdělávání navíc v posledním roce silně zasáhla generativní umělá inteligence. I uplynulý ročník Soutěže Finanční gramotnost jasně ukázal, že žákům usnadňuje řešení online testů a svádí je k podvádění. Na tento vývoj organizátoři aktivně reagují. V 16. ročníku Soutěže, který včera oficiálně odstartoval, namísto zakazování technologií mění celý koncept. Žáky letos nově čekají komiksová zadání ve školních testech a týmové řešení reálných životních situací už od okresních kol. I díky této novince se očekává obrovský zájem, loni se do soutěže zapojilo rekordních 103 072 žáků. **Zapojte se také - školy mohou své žáky hlásit do 16. prosince.**

„Loňský ročník nám ukázal, že hodnotit žáky jen podle rychlosti a správnosti v online testu přestává dávat smysl. Děti si často dokázaly zadání jednoduše zkopírovat do AI vyhledávače a ten jim obratem nabídl řešení. Rozhodli jsme se proto v tomto 16. ročníku nezakazovat využití internetu, ale změnit samotný styl testování,“ vysvětluje Marta Gellová, předsedkyně rady EFPA ČR, odborný garant soutěže. *„Vybrané otázky jsme nově převedli do komiksových a obrázkových příběhů, se kterými si umělá inteligence jen tak neporadí. Od okresních kol pak žáci už nesoutěží jako jednotlivci v testech, ale pracují v týmech na případových studiích.“*

Klíčové téma 16. ročníku: Peníze v praxi

Soutěž se dlouhodobě zaměřuje na praktické situace a konkrétní příklady, nyní však posouvá případové studie už do okresního kola. Místo memorování definic se tak děti učí řešit situace, se kterými se v určité podobě setkají i v reálném životě – jak naplánovat rozpočet, rozdělit zdroje a spolupracovat v týmu.

„Vidíme, že mnoho dětí si dnes neumí představit reálnou hodnotu peněz, snadno podlehnou lákadlům na internetu a nemají představu o tom, jak fungují úvěry nebo rodinný rozpočet,“ říká paní učitelka Lucie Kopecká ze ZŠ Vrdy. *„Tato soutěž je skvělá v tom, že děti netlačí do poučování, ale dává jim reálné úkoly. Zapojení se do soutěže je pro nás jasná cesta, jak žáky připravit na skutečný život a ochránit je před dluhovými pastmi.“*

Zájem škol stoupá: Z 20 tisíc na 100 tisíc zapojených dětí

Téma finančního vzdělávání rezonuje napříč celou republikou. Zatímco v roce 2021 se do soutěže zapojilo něco málo přes 20 tisíc žáků z 308 škol, v loňském 15. ročníku účast překonala hranici 103 tisíc žáků z téměř 1 300 škol. Společenskou důležitost projektu potvrzuje fakt, že **16. ročník soutěže probíhá pod oficiální záštitou manželky prezidenta republiky Evy Pavlové**.

„Tento obrovský a trvalý zájem jasně ukazuje, jak moc učitelé vnímají finanční vzdělávání jako důležité. A my jim chceme jejich snahu co nejvíce usnadnit. Proto učitelům navíc již v prosinci zašleme evaluační dotazníky a metodické listy, aby získali okamžitou zpětnou vazbu a viděli, s čím mají jejich žáci největší potíže,“ doplňuje Marie Štefánková, ředitelka soutěže z Institutu Metodica.

Stát i partneři oceňují posun k praxi

Na modernizaci soutěže a potřebu reagovat na aktuální trendy ve vzdělávání silně upozorňují i klíčové partnerské instituce.

„Schopnost odpovědně hospodařit a chránit se před finančními riziky je důležitou výbavou do života. Je proto dobře, že soutěž rozvíjí tyto dovednosti u dětí prostřednictvím praktických úkolů a samostatného uvažování. Oceňuji také, že reaguje na nástup umělé inteligence a přizpůsobuje se tomu, jak se dnešní děti učí,“ uvedla ministryně financí Alena Schillerová.

Tento přístup oceňuje i Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). *„Je skvělé, že soutěž inovuje své postupy, že se každoročně zaměřuje na praxi, která má odraz jak v osobním a profesním životě, že je podpořena gamifikací a podporuje zdravou podnikavost. Toto považuji za cennou devizu pro další studium a profesní život,“* připomíná vrchní ředitel sekce vzdělávání a mládeže MŠMT Jan Mareš.

Nadace České spořitelny dlouhodobě udává směr finančnímu vzdělávání v Česku a prosazuje jeho propojení s praktickým životem. *„Děti se potřebují naučit o penězích přemýšlet a samostatně se rozhodovat. Posun soutěže k reálným situacím a týmové spolupráci jde přesně tímto směrem. Díky metodickým listům mohou učitelé na soutěž plynule navázat a dál rozvíjet finanční dovednosti žáků na naší vzdělávací platformě Skoala,“* říká Vlastimil Vaněk z Nadace České spořitelny.

Garantované bezpečí bez prodejních praktik

Nový ročník přináší i jasné stanovisko k nedávným upozorněním České národní banky ohledně komerčních aktivit ve školách. Organizátoři garantují, že všichni odborníci, kteří se v rámci soutěže na výuce podílejí, se přísně řídí Etickým kodexem. Školy tak mají jistotu, že aktivity spojené se soutěží slouží výhradně k edukaci a nedochází při nich k jakémukoliv náboru či nabízení finančních produktů.

Registrace do 16. ročníku Soutěže Finanční gramotnost je otevřena do 16. prosince. Kompletní informace a pravidla jsou k dispozici na https://www.financnigramotnost.cz/.